

A GYERMEKVÉDELMI INTERNET-KEREKASZTAL 2018. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL SZÓLÓ BESZÁMOLÓJA

1. A Kerekasztal tevékenységének jogszabályi háttere

Az Országgyűlés 2013 decemberében elfogadta az egyes törvényeknek a gyermekek védelme érdekében történő módosításáról szóló 2013. évi CCXLV. törvényt, amely az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: **Ekertv.**) rendelkezéseit is módosította. A törvénymódosítás életre hívta a Gyermekvédelmi Internet-kerekasztalt (a továbbiakban: **Kerekasztal**) mint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: **NMHH**) Elnökének az elektronikus kereskedelmi szolgáltatás és az elektronikus hírközlési szolgáltatás útján hozzáférhető médiatartalmak, információk tekintetében a kiskorúak egészséges fejlődését biztosító jogszabályi előírások elfogadását és hatályosulását elősegítő, javaslattevő, véleményező, tanácsadó testületet. Az elnökből és húsz tagból álló testület a törvényben meghatározott feladatai ellátásán túl előző évi tevékenységéről az NMHH Elnökének évente május 1-jéig írásos beszámolót készít, amit a honlapján is nyilvánosságra hoz.

2. A Kerekasztal tagjai

A Kerekasztal elnökét és tagjait az NMHH Elnöke nevezi ki három évre. A Kerekasztal elnökét, valamint két tagot saját jelölés alapján, a további tagokat pedig gyermekvédelemmel foglalkozó szervezetek, a hírközlési piaci szakmai szövetségek ajánlásai, valamint az illetékes minisztériumok javaslata alapján nevezte ki az NMHH Elnöke három évre. A Kerekasztal elnöke és tagjai voltak 2018-ban:

1. dr. Bene Emese, NMHH, a Kerekasztal elnöke
2. dr. Vass Ágnes, a Média tanács tagja
3. Váradiné Kónya Ildikó, NMHH
4. dr. Baracsi Katalin, Katolikus Ifjúsági és Felnőttképzési Egyesület; Magyar Jog- és Államtudományi Társaság
5. Bogdándi Ferenc, Magyar Újságírók Közössége
6. dr. Csömör Magdolna, Hírközlési Érdekegyeztető Tanács
7. dr. Dávid Róbert, Belügyminisztérium
8. dr. Detrekői Zsuzsa, Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesülete
9. Kőrösné dr. Mikis Márta, Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesülete
10. dr. Mayer Erika, Internet Szolgáltatók Tanácsa Tudományos Egyesület; Magyar Tartalomipari Szövetség; Magyar Elektronikus Újságírók Szövetsége
11. Mikesy György, Cházár András Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Kollégium
12. dr. Németh Tibor, Magyar Elektronikus Műsorszolgáltatók Egyesülete
13. Pintér R. Róbert, Médiaunió Alapítvány
14. dr. Pócsik Ilona, Önszabályozó Reklám Testület; Reklám Világszövetség; Médiasmart Egyesület
15. Répás Sándor, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
16. Sterner Zoltán, Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyar Egyesület
17. dr. Szilágyi Zsuzsanna, Magyar Lapkiadók Egyesülete
18. Szabó Gyula, Nemzeti Pedagógus Kar
19. Takács Imre, Magyar Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete
20. Táler Orsolya, Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány
21. dr. Tausz Katalin, UNICEF

3. A Kerekasztal tevékenysége

3.1 A Kerekasztal ülései

A Kerekasztal hatályos ügyrendjében meghatározta, hogy legalább háromhavonta tartja üléseit. Ennek megfelelően a Kerekasztal 2018-ban március 1-jén, május 31-én, szeptember 27-én és november 28-án ülésezett. A Kerekasztal szeptember 27-én tartott ülése nem volt határozatképes.

A Kerekasztal ülésein tárgyalta a Netszűrő elnevezésű, az NMHH által kifejlesztett gyermekvédelmi szűrőszoftver beállításával, illetve továbbfejlesztésével kapcsolatos kérdéseket, valamint felülvizsgálta és módosította a Kerekasztal 2014. április 23-án, 5/2014. (IV. 23.) számú döntésével elfogadott, „A Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal ajánlása a kiskorúakra káros internetes tartalmak és szolgáltatások esetén alkalmazandó figyelemfelhívó jelzésekre és szűrőszoftverekre vonatkozóan” című ajánlását (a továbbiakban: **Ajánlás**). A fentiekben túlmenően a Kerekasztal meghívottjaként előadást tartott a tagoknak a Vodafone Magyarország Társadalmi Esélyegyenlőségért Alapítvány, bemutatták főbb tevékenységeiket, céljaikat és elért eredményeiket a Kerekasztal tagjai számára.

A Netszűrő működésének egyik alapját képező fekete-, illetve fehérlisták folyamatos felülvizsgálata érdekében, a két ülés közötti döntéshozatal biztosítása céljából 2017 végén beiktatásra került a Kerekasztal ügyrendjébe az online döntéshozatali eljárás. Az online döntéshozatal során a Kerekasztal valamennyi tagja közvetlenül részt vehet a szavazás folyamatában az erre a célra kialakított szavazófelületen keresztül. A Kerekasztal - az ügyrend adta lehetőséggel élve - ülésen kívül, online döntéshozatal útján számos döntést hozott 2018 folyamán a fekete-, illetve fehérlisták aktualizálása, bővítése tárgyában.

3.2. Az NMHH által fejlesztett szűrőszoftvert érintő döntések

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 9. § (11) bekezdése előírja a köznevelési intézmények számára, hogy a gyermekek, tanulók számára hozzáférhető, internet-hozzáféréssel rendelkező számítógépeket a gyermekek, tanulók védelmét lehetővé tevő, könnyen telepíthető és használható, magyar nyelvű szoftverrel kötelesek ellátni a gyermekek és tanulók harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődése védelmének érdekében. A jelenleg ingyenesen rendelkezésre álló szűrőszoftverek nem minden operációs rendszerre való alkalmassága miatt, továbbá az oktatási intézményekben felmerülő speciális igények kielégítésére indult el a Netszűrő elnevezésű gyermekvédelmi szűrőszoftver fejlesztése az NMHH-ban.

A 2018. március 1-jén tartott ülésen a Kerekasztal döntött arról, hogy a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény alapján a sajtótermékekről vezetett nyilvántartásába hírportálként bejegyzett internetes sajtótermékek a Netszűrő fekete- és fehérlistájában híroldalként kategorizálандók. A Netszűrő alapbeállításai folytán így az online hírportálok 10 év alatti gyermekek számára nem lesznek elérhetőek, ha csak a szülő/ nevelő másként nem dönt, és nem engedélyezi kifejezetten adott gyermek számára e kategóriába tartozó oldalak megtekintését. A gyermekbarát tartalmú online hírportálok esetében ugyanakkor a Kerekasztal javasolta, hogy azok a Netszűrő fehérlistájára kerüljenek, ezáltal ezek az oldalak korlátozás nélkül elérhetőek legyenek a gyermekek számára.

A fentiekben túl 2018 során online döntéshozatali eljárás útján a Kerekasztal összesen nyolc alkalommal hozott döntést, amelyekben több száz elemet javasolt felvenni a Netszűrő által használt fekete-, illetve fehérlistákra.

Az NMHH munkatársai a 2018. májusi ülésen bemutatták a Kerekasztal tagjai számára a Netszűrő továbbfejlesztését, amely az intézményi használat mellett elősegítheti a lakossági használatot is. E fejlesztésben az alapmegoldás (a felhasználói felület, illetve a szűrés lényegét adó műszaki

megoldások) változatlan marad, de a Netszűrő telepítése – az internetezéshez használt eszközön túl – további eszközt (és így beszerzési igényt) nem keletkeztet felhasználói oldalon.

3.3. A Kerekasztal Ajánlásának felülvizsgálata

A Kerekasztal 2014. április 23-án, 5/2014. (IV. 23.) számú döntésével fogadta el a kiskorúakra káros internetes tartalmak és szolgáltatások esetén alkalmazandó figyelemfelhívó jelzésekről, illetve szűrőszoftvekről szóló Ajánlását. Az azóta eltelt időben történt technológiai fejlődésre, a szűrőszoftvek elterjedésével kapcsolatos fejleményekre, valamint az NMHH-nak a Netszűrő kifejlesztése során szerzett tapasztalataira figyelemmel szükségessé vált az Ajánlás felülvizsgálata, illetve módosítása. A felülvizsgálat eredményeképpen előállt módosítási javaslatot a Kerekasztal tagjai részletesen véleményezték, és a 2018. november 28-án tartott ülésen döntést hoztak az Ajánlás szövegének módosításáról. A módosítás tükrözi a kiskorúak internetes médiafogyasztási szokásaiban (eszközhasználat, közösségi hálózatokban való részvétel) történt változást, a káros tartalmak korlátozására vonatkozó hazai és külföldi műszaki megoldás fejlődését, a szűrőszoftvekre és a figyelmeztető jelzésekre vonatkozó ajánláselemek pontosítását. Az Ajánlás módosított, hatályos szövege az NMHH honlapján publikálásra került.

4. A Beszámoló elfogadása a Kerekasztal által

Jelen beszámolót a Kerekasztal az 1/2019. (III/6.) számú döntésével fogadta el.

Az Ekertv. 4/D. § (3) bekezdése alapján előterjesztett Beszámolót elfogadom/nem fogadom el:

Budapest, 2019. március „ ”

.....
Dr. Karas Monika
elnök